

Vad tycker deltagarna om samhällsorienteringen?

Sammanställning av intern uppföljning av samhällsorienteringen i
Göteborgs Stad för höstterminen 2013

Syfte med sammanställningen

Detta är en sammanställning av uppföljning av vad de personer som deltagit i samhällsorienteringen vid Enheten för samhällsorientering i Göteborgs Stad tycker om kursens innehåll och upplägg.

Meningen med sammanställningen är att tillgängliggöra den information om samhällsorienteringen som samlas in på Enheten för samhällsorientering genom enkäter och fokusgrupper. Genom att läsa denna rapport är tanken att samarbetsaktörer och andra aktörer som möter målgruppen ska få en inblick i vad deltagarna tycker om kursen i samhällsorientering.

Detta är den andra rapporten i ordningen som presenterar sammanställd information från enkäter som deltagarna svarat på i slutet av varje kurs, under en termins samhällsorientering. Enkäten innehåller frågor om innehållet i kursen samt formen för kursen och har översatts till sex språk: somaliska, arabiska, persiska, thailändska, tigrinja och engelska.

Rapportens upplägg följer i stort upplägget på enkäten som kretsar kring två huvudfrågor: vilka delar i kursens innehåll har gett bra och användbar kunskap samt vad i kursens upplägg har varit bra eller mindre bra. De svar som lyfts fram i rapporten är de som är mest utmärkande i meningen att flera av deltagarna svarat liknande.

Parallell extern utvärdering under hösten 2013

Under andra halvan av hösten 2013 har Enheten för samhällsorientering blivit externt utvärderade av utvärderingsföretaget Contextio. Den externa utvärderingen baseras bland annat på fokusgruppsintervjuer med deltagare och samhällsinformatörer. För att deltagarna i samhällsorientering inte ska överösas med utvärderingar om kursen har enheten inte genomfört parallella fokusgruppsintervjuer med deltagare inför denna rapport. För att få mer djuplodande svar från deltagarna hänvisas därför läsare till den externa utvärderingen som kommer att publiceras i början av året 2014.

Deltagarna i samhällsorientering under 2013 i korthet

Under 2013 från januari till december har totalt 1403 personer anmälts till samhällsorienteringen. Eftersom enkäter delas ut i slutet av varje kurs och de flesta kurserna varar i tjugo veckor är det troligt att de svar som är underlag för denna rapport har getts av deltagare som i huvudsak anmälts till enheten under våren 2013. Under perioden jan-juli 2013 har 750 deltagare anmälts till Enheten för samhällsorientering, varav 49 procent kvinnor och 51 procent män. 13 procent av de anmälda deltagarna är folkbokförda i andra kommuner inom Göteborgsregionen än Göteborg där 87 procent av deltagarna bor. De 750 deltagare som anmälts till enheten under jan-juli 2013 är talar språk efter följande fördelning i fallande ordning:

Arabiska - 41% (310 av 750)	Swahili - 0% (2 av 750)
Somaliska - 26% (192 av 750)	Serbiska - 0% (2 av 750)
Persiska - 11% (80 av 750)	Mongoliska - 0% (2 av 750)
Dari - 5% (34 av 750)	Makedonska - 0% (2 av 750)
Engelska - 4% (28 av 750)	Ungerska - 0% (2 av 750)
Tigrinja - 3% (23 av 750)	Amarinja - 0% (2 av 750)
Sorani - 2% (17 av 750)	Urdu - 0% (2 av 750)
Thailändska - 2% (14 av 750)	Tjeckiska - 0% (1 av 750)
Spanska - 1% (7 av 750)	Sibe - 0% (1 av 750)
Ryska - 1% (6 av 750)	Portugisiska - 0% (1 av 750)
Oromo - 1% (6 av 750)	Pashto - 0% (1 av 750)
Kurdiska kurmanji - 1% (4 av 750)	Bulgariska - 0% (1 av 750)
Albanska - 0% (3 av 750)	Punjabi - 0% (1 av 750)
Turkmeniska - 0% (2 av 750)	Kaba - 0% (1 av 750)
Turkiska - 0% (2 av 750)	Kinesiska - 0% (1 av 750)

Under hösten 2013 perioden augusti-december har 653 personer anmälts till samhällsorienteringen, varav 46 procent kvinnor och 54 procent män. Fördelningen mellan Göteborg och resten av Göteborgsregionens kommuner är för samma period 85 respektive 15 procent. Kort kan också nämnas att språkfördelningen ändrats till att de största trespråken är fördelade enligt: 45 procent arabiska, 17 procent somaliska och 17 procent persiska. Enkätsvaren som redovisas nedan är emellertid, som nämnts innan, sammankopplade med personer registrerade under vårterminen 2013.

I genomsnitt får deltagare vänta 50 dagar från registrering till kursstart. Detta mått är ungefärligt eftersom en del av de som är intresseanmälda t ex är föräldralediga fram till ett visst datum men också räknas med i statistiken. Generellt sett är väntetiden något kortare för arabisk-, somalisk- och persisktalande deltagare och längre för deltagare som talar språk som färre deltagare anmäls på.

Under hösten 2013 har 16 klasser avslutats. Av dessa 16 klasser har 62 procent av deltagarna genomfört hela kursen (De har närvaro på 90 procent eller mer av kursens lektioner). Totalt har 285 personer varit registrerade på klasser som avslutats under hösten och av dessa har 178 personer närvarat på 90 procent eller mer av kursens 20 lektionstillfällen.

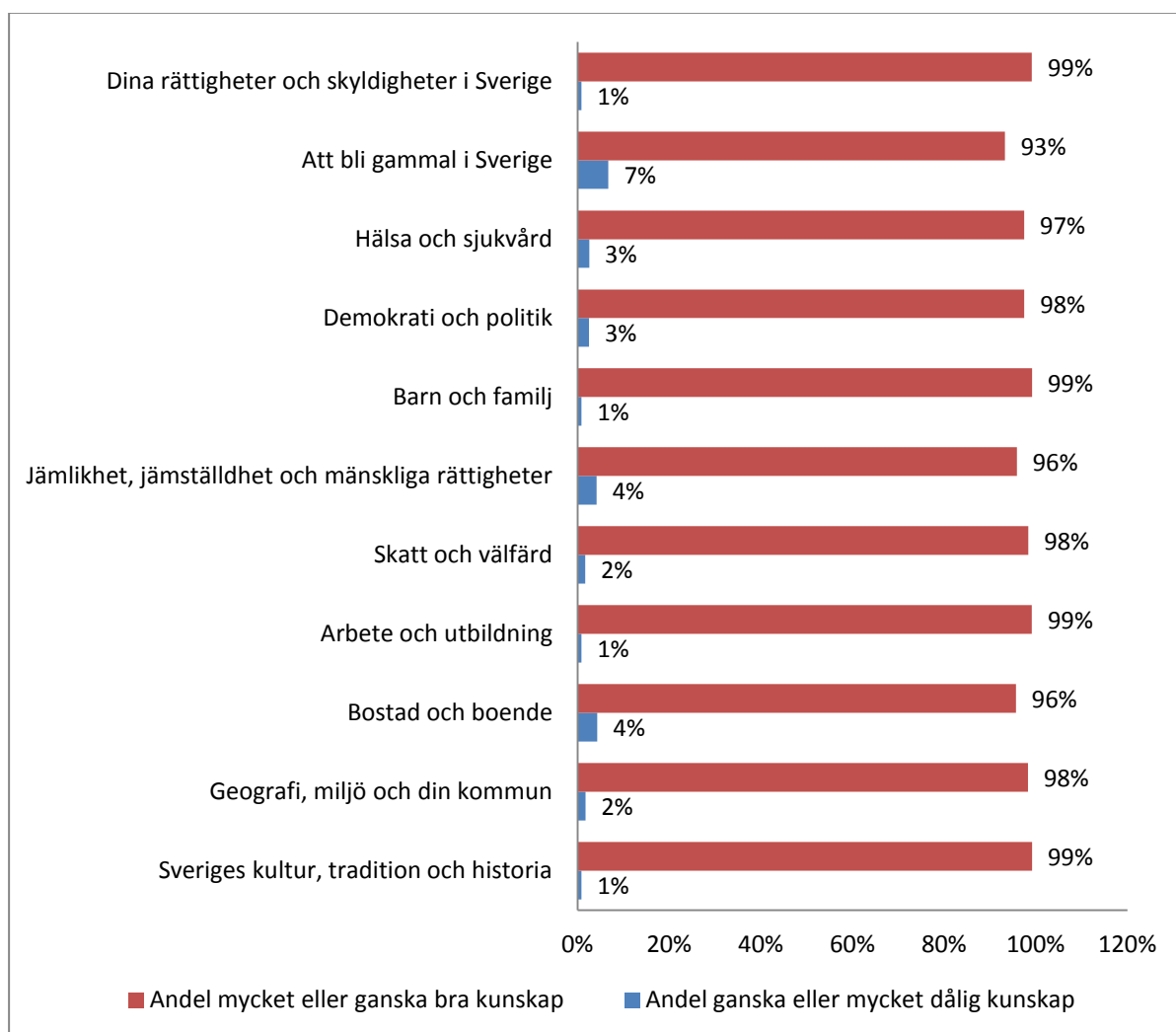
Enkät svar

Totalt har 124 deltagare från 10 klasser svarat på den nya enkäten. 6 klasser (av de totalt 16 som avslutats under hösten) har inte svarat på enkäten alternativt att svaren inte registrerats i tid till sammanställningen. En av orsakerna är som nämndes inledningsvis att många av grupperna vid sista lektionstillfället deltagit i fokusgruppsintervju som del av den externa utvärderingen och därför inte behövt svara på enkäten.

Vilka delar i kursen i samhällsorientering tycker deltagarna *ger bra och användbar kunskap?*

I enkäten ställs frågan om vilka ämnen som deltagarna tycker har gett bra och användbar kunskap. Deltagarna får sedan gradera sina svar efter mycket bra, ganska bra, ganska dålig samt mycket dålig kunskap. Deltagarnas svar är överväldigande positiva för de flesta områden. Nedan diagram visar hur stor andel av deltagarna som anser att kursen ger mycket eller ganska bra kunskap samt mycket eller ganska dålig kunskap. Ämnena har graderats lite olika men nästan alla deltagare (med en variation på 93-99 procent) har svarat att samtliga ämnen gett mycket eller ganska bra kunskap.

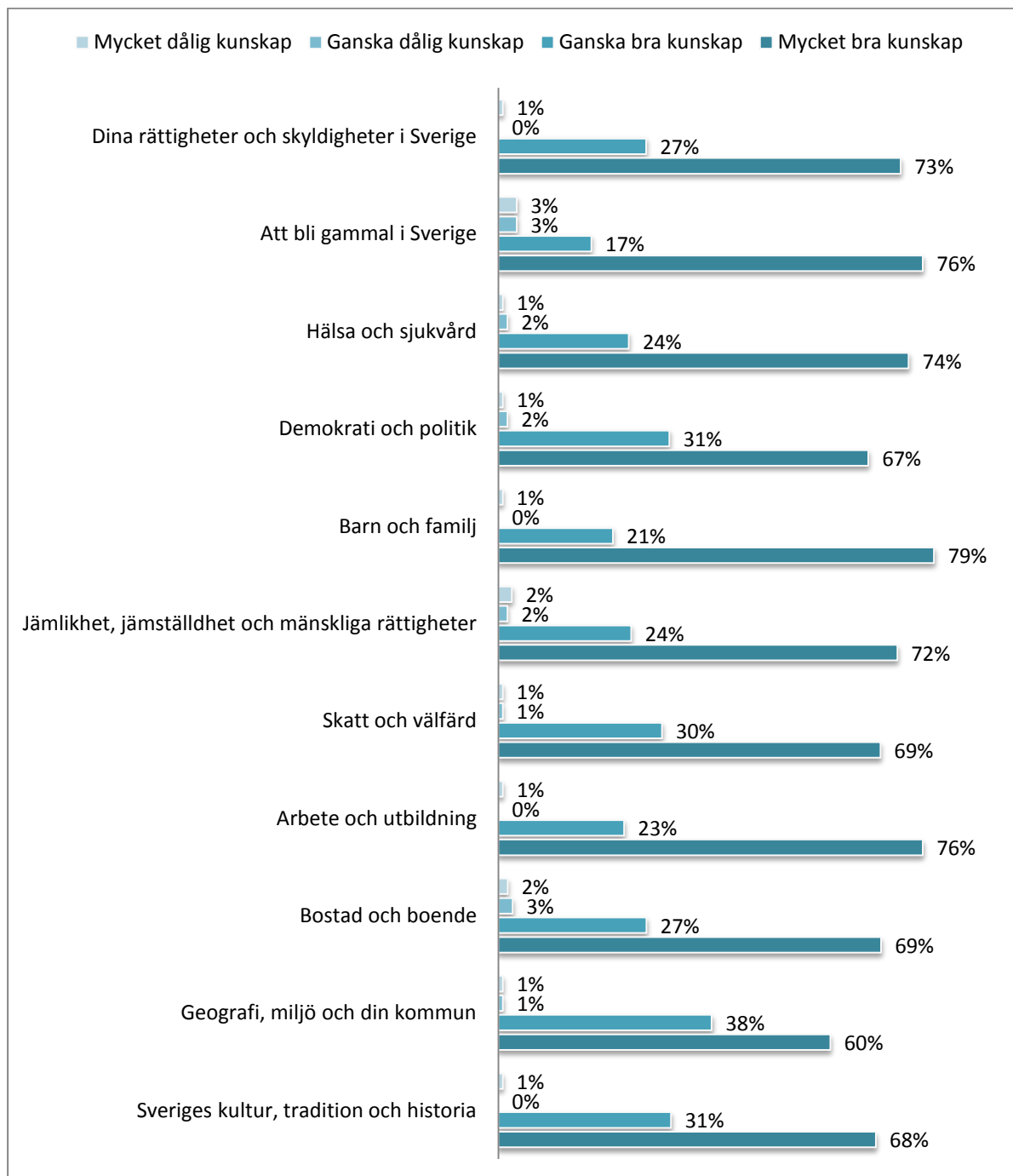
Figur 1. I vilken grad tycker du följande ämnen gett bra och användbar kunskap? **Höstterminen 2013.**

Diagrammet ger en bra överblick för deltagarnas nöjdhet med innehållet i kursen. Bilden kan dock specificeras närmare genom att se på fördelning mellan omdömena mycket och ganska bra eller dålig kunskap. Nedan diagram visar fördelningen för kursens olika delar:

Figur 2. I vilken grad tycker du följande ämnen gett bra och användbar kunskap? **Höstterminen 2013.**

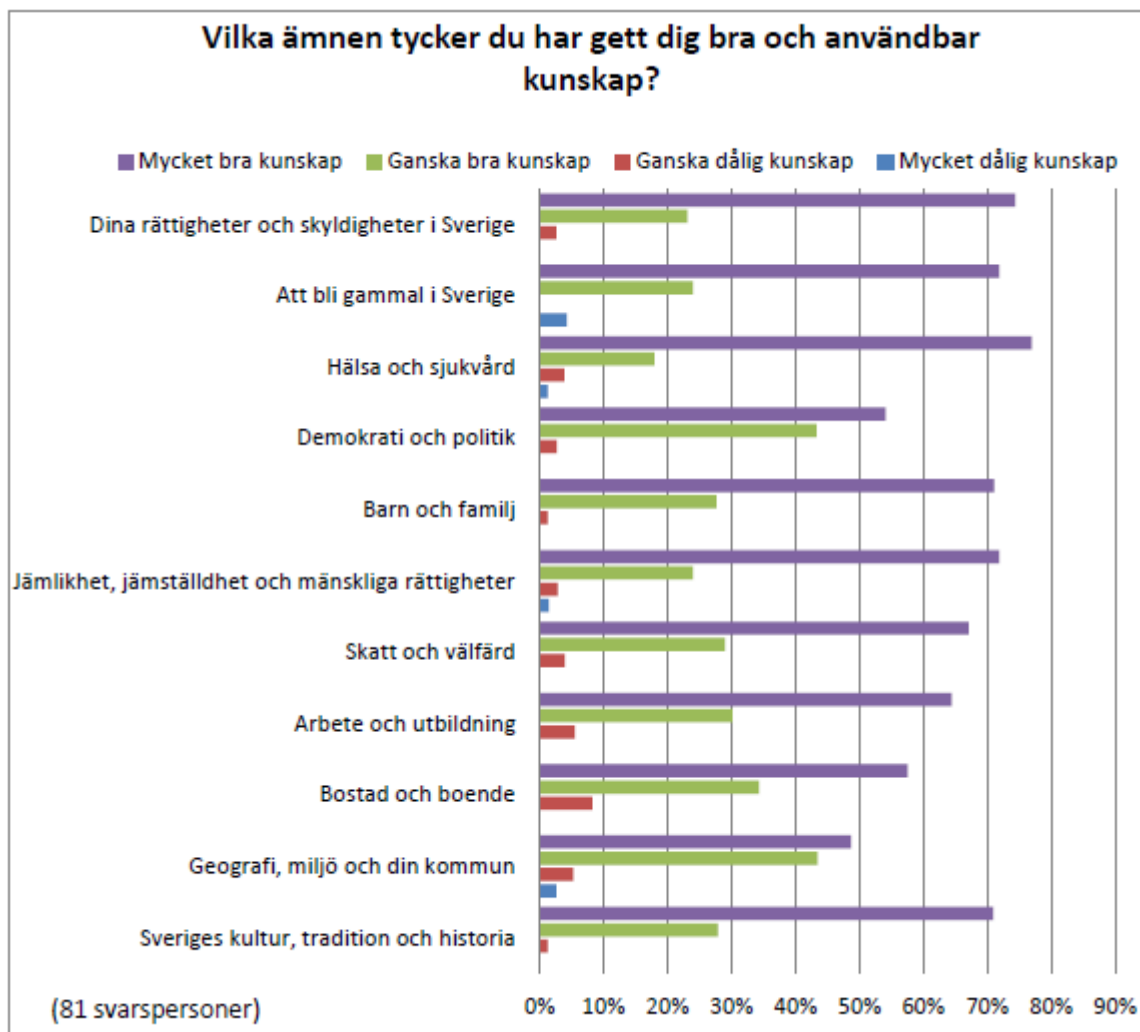

Två ämnen som flest deltagare tycker gett mycket bra kunskap är *Barn och familj* samt *Arbete och utbildning*. De ämnen som få deltagare gett högsta betyg är bland annat: *Demokrati och politik*, *Bostad och boende*, samt *Geografi, miljö och din kommun*.

Vi är intresserade av att se om deltagarnas svar skiljer sig över tid och om det skett någon förbättring eller försämring av kursens innehåll jämfört med tidigare terminers sammanställningar av deltagarnas svar. Därför infogas också sammanställningen av deltagarnas svar på frågan om kursens innehåll från vårterminen 2013.

Figur 3. I vilken grad tycker du följande ämnen gett bra och användbar kunskap? **Vårterminen 2013.**

Våren 2013 gav de sammanställda enkätsvaren på frågan om kursens innehåll generellt sett väldigt lika svar sett till proportionerna, d v s hur stor andel av de svarande som angav mycket bra, ganska, bra, ganska dålig, mycket dålig kunskap. Detta innebär att de svar som samlats in är trovärdiga. Underlaget är större och att olika deltagare ger liknande svar under två olika terminen tyder på att svaren beskriver deltagarnas åsikter om kursen på ett någorlunda tillförlitligt sätt.

En skillnad för svaren är dock att deltagarna som svarat på enkät under höstterminen 2013 generellt sett är mer positiva till kursens innehåll jämfört med vårterminen 2013. Alla ämnen har fått högre betyg i höstterminens enkäter. Det tyder på att deltagarna i samhällsorientering anser att kursen har förbättrats, vilket är glädjande. Tydliga skillnader i resultat mellan vår- och höstterminen 2013 gäller

framför allt ämnena Demokrati och politik, Bostad och boende samt Geografi och miljö. Intressant nog är detta samma ämnen som för båda terminerna gett något lägre betyg, jämfört med övriga ämnen.

Det som kan uttydas av de båda terminernas sammanställning är dock att 54 % av deltagarna tyckte under våren att Demokrati och politik gett mycket bra kunskap. Under hösten svarar 67 % att ämnet har gett mycket bra kunskap. Vad gäller bostad och boende så svarade nästan 10 % av deltagarna i vårens enkät att ämnet gav mycket dålig kunskap. I senaste enkätsvaren är det "endast" 2 % som svarar att ämnet ger ganska eller mycket dålig kunskap, medan 95 % anser att det gett ganska eller mycket bra kunskap. Om ämnet Geografi och miljö svarar minst andel deltagare att ämnet ger mycket bra kunskap. Detta gäller för både våren och hösten 2013. Dock kan en tydlig förbättring i svaren utläsas: förändringen i deltagarnas svar har gått från att 48 % gav omdömet mycket bra, och 44 % omdömet ganska bra under våren, till att 60 % anser att ämnet ger mycket bra kunskap och 38 % ganska bra under hösten.

Här följer några av de kommentarer som getts i anslutning till frågor om innehållet i kursen.

Jag tycker att kursen hade bra information och att lärarnas förklaring om innehållet var bra, vi fick goda kunskaper.

(Deltagare i samhällsorientering på persiska)

Jag önskar mer information om migrationsverket.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Vi har lärt oss mycket om hur man beter sig och om lagarna och demokratin i Sverige.

(Deltagare i samhällsorientering på somaliska)

Vi behöver mer information om asylansökan.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Vi fick goda kunskaper om svenska samhället och lagar och traditioner. Kursen är bra för nyanlända.

(Deltagare i samhällsorientering på persiska)

Det behövs mer förklaring om arbete och medborgares rättigheter, men i allmänhet bra.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

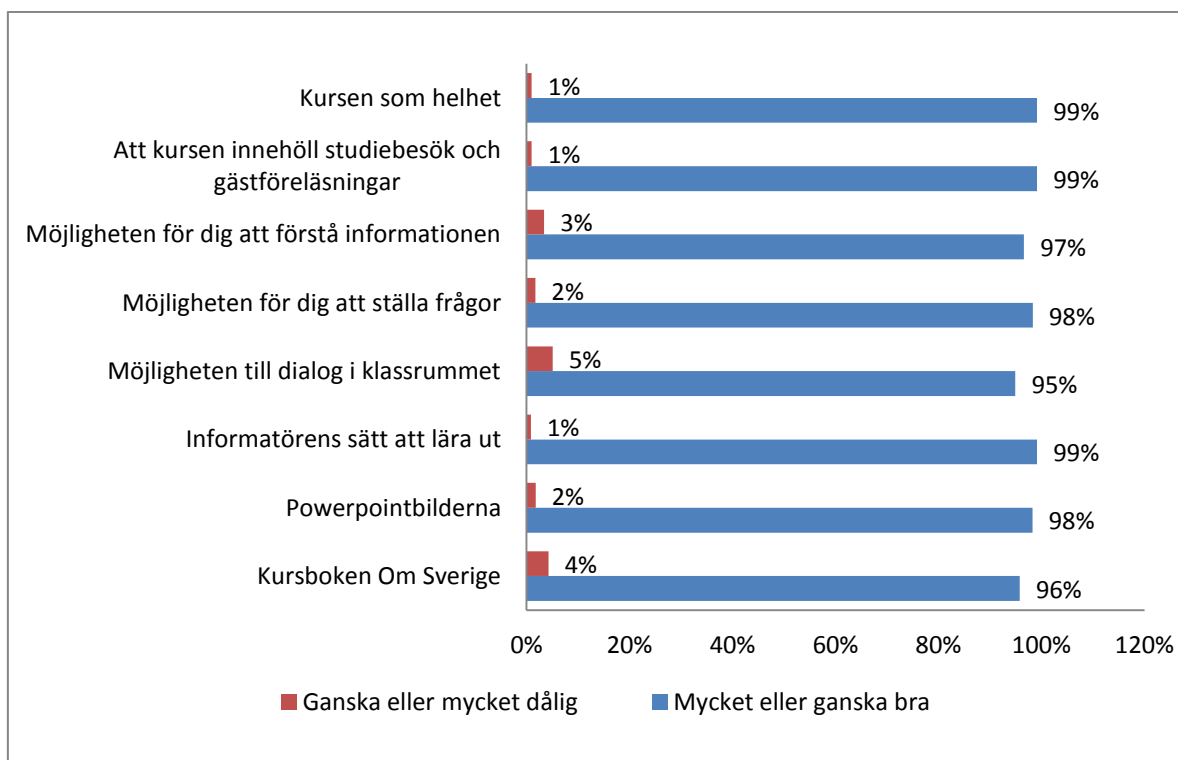
I kommentarerna går att utläsa att en del deltagare vill ha mer information om Migrationsverket och om hur asylprövningen ser ut. Det kan spegla den situationen som många av deltagarna befinner sig i; många har t ex anhöriga som de söker återförening med. Den vanligaste kommentaren i anslutning till frågan om innehållet säger att innehållet i kursen är bra och att deltagaren är nöjd med innehållet.

Vad tycker deltagarna om *upplägget på kursen* i samhällsorientering?

I enkäten ställs också frågan om vad deltagarna tycker om kursens upplägg. Deltagarna får svara på frågan om vad de tycker om formen för kursen utifrån följande delar av undervisningen: kursboken, powerpointbilderna, informatörens sätt att lära ut, möjligheten till dialog i klassrummet, möjligheten att ställa frågor, möjligheten att förstå informationen, studiebesök och gästföreläsningar samt kursen som helhet.

I det första diagrammet har svaren för mycket och ganska bra respektive mycket och ganska dåligt slagits samman för att ge en tydlig överblick av svaren.

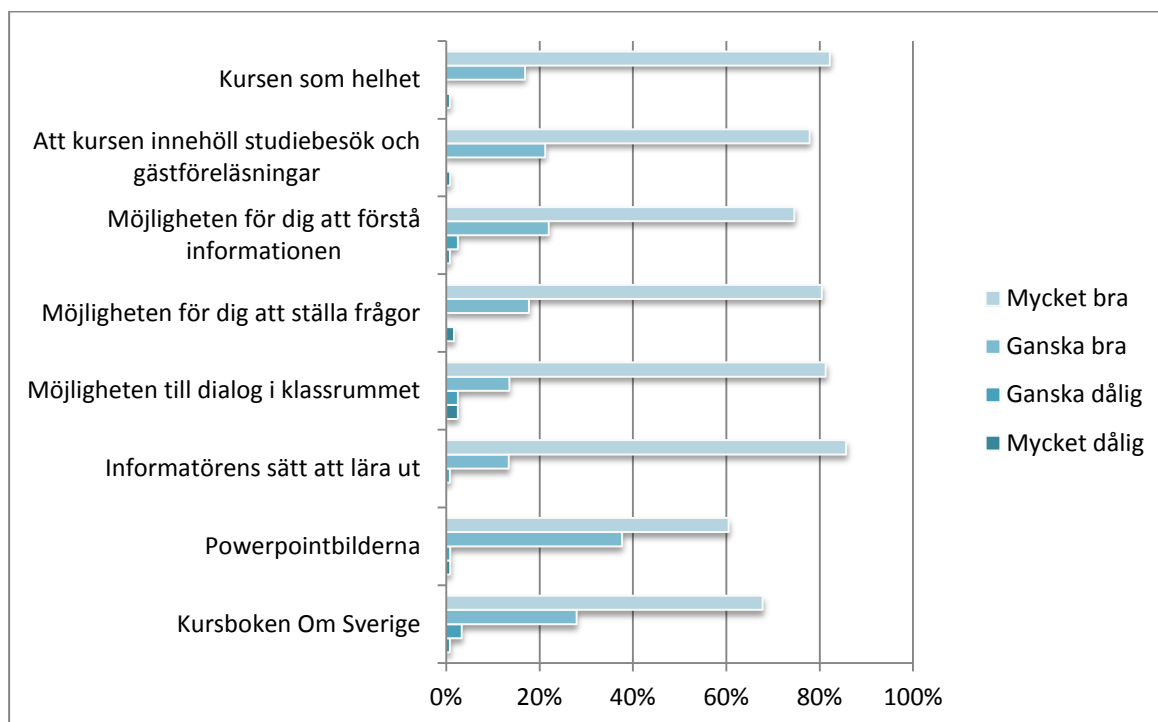
Figur 4. Vad tycker du om följande delar av undervisningen? *Höstterminen 2013.*

I diagrammet framgår att deltagarna är näst intill uteslutande positiva till formen för kursen. Det som sticker ut är framför allt att möjligheterna till dialog i klassrummet samt att kursboken får ett något lägre betyg än de övriga delarna i undervisningen. En mer detaljerad bild av svaren med fördelning över samtliga graderingar ges i nästföljande diagram:

Figur 5. Vad tycker du om följande delar av undervisningen? **Höstterminen 2013.**

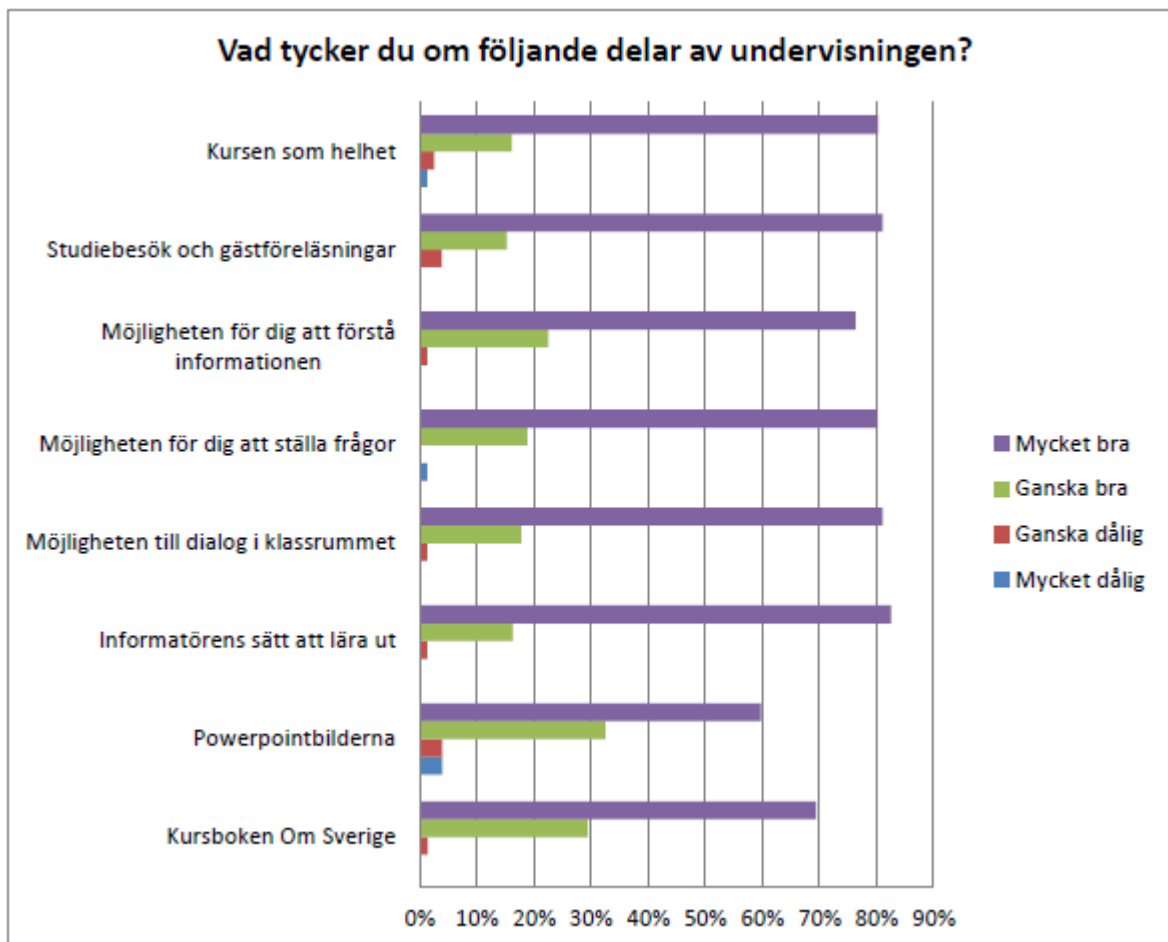

Deltagarna har sammantaget gett de olika delarna i undervisningen höga betyg. Svaren är dessutom förvånansvärt konsistenta med svaren från tidigare termin vilket förstärker tillförlitligheten i svaren. Precis som förra terminen så får powerpointbilderna och kursboken Om Sverige lägre betyg. Fortfarande har förändringen av enhetens powerpointbilder med mer bilder och mindre text inte gett utslag i deltagarnas omdömen. Detta kan bero på att de deltagare som avslutat kurser under hösten till största del haft de gamla powerpointbilderna. Det kan också ha med sakens natur att göra – att den text som finns i undervisningsmaterialet är på svenska vilket få av deltagarna talar och därmed inte kan ta till sig materialets innehåll.

I en jämförelse med förra terminens samlade enkätsvar, som presenteras i diagrammet nedan, så gäller generellt sett att svaren är näst intill identiska med svaren för höstterminen. Undantag är att något färre personer gett högsta betyg på frågan om vad de tycker om att kursen innehöll studiebesök och gästföreläsningar samt att omdömena om kursboken också försämrats något. Något fler personer anser att kursen som helhet är mycket bra, men förändringen är så liten så det är svårt att säga om det har reell innebörd. Den enda tydliga, om än fortsatt blygsam, förändringen i enkätsvaren om upplägget på kursen är en förbättring av omdömena om Powerpointbilderna. I vårens enkätsvar svarade 92 % av deltagarna att Powerpointbilderna var ganska eller mycket bra. I höstens enkätsvar svarade 98 % samma sak.

Figur 6. Vad tycker du om följande delar av undervisningen? **Vårterminen 2013.**

Några av de kommentarer som lämnats i anslutning till frågorna som rör undervisningens form och kursen upplägg följer här:

Det är mycket beskrivning och förklaring. Det kan vara bättre med mer tid för rast, annars blir man trött och får svårt att koncentrera sig.

(Deltagare i samhällsorientering på persiska)

Det var jättebra. Helheten var väldigt intressant. Jag har varit väldigt glad under kursen.

(Deltagare i samhällsorientering på somaliska)

Vackert att få information om Sverige på modersmålet, vilket är bevis på att Sverige är ett civiliserat land. I allmänhet användbar och god info, och låta den enskilde känna igen samhället. Tack till alla.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

*Jag är nöjd med kursen som den är. Det är ett bra system, verkligen. Jag tycker ni ska fortsätta som det är.
Tack!*

(Deltagare i samhällsorientering på persiska)

Studiebesöket till brandstationen var mycket uppskattat. Jag önskar att få vara med om det igen.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Det är bättre att använda mer filmer i lektionerna.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Föreläsarna var bra och använde sig av bra metoder och gav oss på så sätt spännande föreläsningar. Vi fick vara delaktiga i föreläsningarna - inte bara sitta och lyssna. Föreläsarna var neutrala. Jag ville inte att föreläsningarna skulle ta slut. Det kändes som om tiden gick så fort.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Om det var möjligt skulle det vara bra med studiebesök hos vissa myndigheter istället för gästföreläsning.

(Deltagare i samhällsorientering på persiska)

Jag har en fundering: ni borde översätta boken till olika språk. Det skulle vara lättare för många när de förstår exakt innebörd. Att läsa på modersmål skulle underlätta.

(Deltagare i samhällsorientering på somaliska)

Utbildningen har varit omfattande och innehållsrik då den omfattar information om det svenska samhället och den svenska kulturen. Det finns skillnader mellan vår kultur och den svenska kulturen när det gäller jämställdhet mellan könen som jag vill poängtera. Informatörerna var utmärkta. Mycket tack för det och för att Sverige har tagit emot oss.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Utbildningen har varit bra och mycket givande. Viktig information som beskriver den nya förändringen, hur det är att starta och leva ett nytt liv i Sverige. Informatörerna har stor betydelse, de gav oss information om samhället på ett enkelt sätt med glädje. Jag önskar att utbildningen hade varit längre. Tack.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Stolarna var dåliga och obekväma för ryggen.

(Deltagare i samhällsorientering på arabiska)

Sammanfattningsvis höstterminen 2013

Deltagarna är utifrån det insamlade materialet över lag mycket nöjda med kursen i samhällsorientering. Resultaten från enkäterna visar att kursen ger värdefull information och kunskap för att förstå Sverige och det svenska samhället.

Fler deltagare har under höstterminen gett högsta betyg på fler av ämnena som utgör kursens innehåll jämfört med svaren på samma fråga i vårens enkät. Framför allt så har ämnena *Demokrati och politik*, *Boende och bostad* samt *Geografi, miljö och din kommun* gett högre betyg i höstens enkätsvar jämfört med vårens.

Vad gäller upplägget på kursen är deltagarna också nöjda. Allra mest positiva är deltagarna, precis som under tidigare terminer, till samhällsinformatörernas insatser, studiebesök och gästföreläsningar samt möjligheten till reflektion och dialog i klassrummet. I enkäterna får deltagarna frågan om vad de tycker om samhällsinformatörernas sätt att lära ut mycket höga betyg och i fokusgruppen uttrycktes aktning och förnöjsamhet över samhällsinformatörernas kunskaper och deras förmåga att leda diskussionerna i klassrummet.

För mer djupgående analys av verksamheten för perioden hänvisas till den utvärdering som genomförts av utvärderingsföretaget Contextio under hösten 2013.